

Pierwsze miejsce zajęła z tytułem Mistrza Polski *XX Ogólnopolskich Regat Żeglarskich Geodetów Bydgoszcz-Pieczyska 2014* załoga DWG Otwock w składzie: Łukasz Dakszewicz, Paweł Aleksieński, Jacek Noszczak, nagrodzona Pucharem Głównego Geodety Kraju. Drugie miejsce i tytuł Wicemistrza Polski zdobyła załoga GEAD Bydgoszcz w składzie: Jacek Gezela, Jakub Gezela, Krzysztof Chmielewski, nagrodzona Pucharem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Ewy Mes. Trzecie miejsce zdobyła załoga MK-GEO Kielce w składzie: Krzysztof Miziołek, Jarosław Sadura, nagrodzona pucharem Starosty Powiatu Bydgoskiego Wojciecha Porzycha.

Regaty żeglarskie geodetów 2014. Powyżej: Podniesienie bandery, na pierwszym planie płk Zdzisław Skorupski; regaty otwiera komandor Bolesław Krystowczyk. Poniżej: Przemawia Wojewoda Kujawsko-Pomorski Ewa Mes; „Najbardziej kobieca drużyna” Agnieszka Ptak, Sławomir Mleczek, Justyna Cygan. U dołu: zawodnicy i organizatorzy XX regat żeglarskich geodetów 2014 na wspólnej fotografii.

Pucharem Burmistrza Koronowa Stanisława Gliszczyńskiego została uhonorowana załoga uznana za „najbardziej kobiecą”, w składzie: Sławomir Mleczko, Justyna Cygan, Agnieszka Ptak (MGGP AREO Tarnów). Pucharem Prezesa Klubu Żeglarskiego *PASAT* płk. Zdzisława Skorupskiego uhonorowano załogę najstarszą: Halina Krystowczyk, Wojciech Przesławski (SGP Bydgoszcz).

Dzięki przychyłnej życzliwości wielu osób, instytucji i firm organizatorzy zawodów mogli podarować wszystkim żeglarzom cenne nagrody i upominki. Wręczono też okolicznościowe medale i dyplomy. Komandor regat Bolesław Krystowczyk podziękował załogom za pasjonujące zmagania do ostatniego biegu, organizatorom za trud przygotowania i przeprowadzenia zawodów, a osobom towarzyszącym za wspieranie żeglarzy w ich wysiłku. Ogłosił dwudzieste regaty żeglarskie geodetów za zamknięte.

Inne działania

Zarząd Oddziału zajmował aktywne stanowisko w istotnych dla geodetów kwestiach, opiniując projekty aktów normatywnych, przedkładając władzom samorządowym problemy z jakimi mają do czynienia geodeci. Okazją po temu była obecność przedstawicieli władz samorządowych na wielu spotkaniach organizowanych przez bydgoski oddział SGP. Z inicjatywy Stowarzyszenia miała też miejsce wizyta przedstawicieli środowiska zawodowego geodetów regionu u wojewody.

Wojewoda Mikołaj Bogdanowicz, Henryk Siuda, Jarosław Kaszewski geodeta powiatu nakielskiego, Jacek Żbikowski; Henryk Siuda przedstawia działania SGP ...

Na spotkaniu u Wojewody Kujawsko-Pomorskiego Mikołaja Bogdanowicza, jakie odbyło się w dniu 21 czerwca 2016 roku, Stowarzyszenie przedstawiło swoją obecność w życiu społecznym i gospodarczym regionu. Po powitaniu przez gospodarza zaproszonych osób Robert Cieszyński Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego przedstawił Wojewodzie przybyłych na spotkanie: Zbigniewa Jaszczuka, Tomasza Barczaka, Krzysztofa Maćkiewicza, Jarosława Kaszewskiego, Jacka Żbikowskiego członków Zarządu Związku Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Henryka Siudę i Stanisława Marcina Wilińskiego reprezentujących Stowarzyszenie Geodetów Polskich w Bydgoszczy.

W trakcie wymiany zdań wskazano na zadania jakie stale wypełnia geodezja, podkreślono specyfikę, złożoność i rozległość tych zadań oraz ich znaczenie dla gospodarki regionu. Henryk Siuda przedstawił Stowarzyszenie Geodetów Polskich jako organizację naukowo-techniczną, sfederowaną w NOT, a której historia ma początek w roku 1919; organizację dobrowolną skupiającą geodetów zatrudnionych w różnych obszarach aktywności zawodowej. Działania jakie aktualnie podejmuje Związek Powiatów Województwa, na potrzeby geodezji w regionie, przedstawił Zbigniew Jaszczuk.

Wojewoda Mikołaj Bogdanowicz dziękując za przedstawione problemy i informacje zapewnił, że docenia podejmowane działania, bowiem dzięki nim następuje poszerzanie i poprawa potrzebnych gospodarce i administracji danych przestrzennych.

Związek Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Pod koniec pierwszej dekady XXI wieku środowisko zawodowe bydgoskich geodetów dostrzegając niewystarczające środki finansowe na prace geodezyjne kierowane przez rządzących, doszło do przekonania o potrzebie i konieczności szukania takiego ich źródła, które zapewni sfinansowanie prac, jakich wykonanie unowocześni geodezję w województwie kujawsko-pomorskim. Takim źródłem mogły

być fundusze unijne. Problem niewystarczających krajowych środków finansowych na istotne prace geodezyjne występował też w innych województwach kraju. Z jego rozwiązywaniem skutecznie radzili sobie geodeci województwa zachodniopomorskiego, dlatego postanowiliśmy poznać i wykorzystać ich doświadczenia. Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego Robert Cieszyński zainicjował spotkanie z kierownictwem Związku Powiatów Województwa Zachodniopomorskiego. Odbyło się ono, w dniu 28 stycznia 2010 roku, w Szczecinku, z udziałem inicjującego przedsięwzięcie Roberta Cieszyńskiego oraz Henryka Siudy, Joanny Drozdowskiej i Stanisława Marcina Wilińskiego. Gospodarze spotkania poinformowali, że związek powiatów istnieje już dziesięć lat i udzielali wyjaśnień dotyczących projektu celowego, który realizują. Wskazywano przy tym na rozbieżności, jakie wynikały z oczekiwań powiatów, województwa i ministerstwa nadzorującego geodezję. Akcentowano potrzebę *mocnego osadzenia Zarząd Związku, poprzez delegowanie do niego starostów i geodetów powiatowych*. Ujawniono też, że były momenty krytyczne w pracy Związku, grożące nawet jego zerwaniem. Początkowy okres, z siedzibą w Kołobrzegu, był dość jałowy, a zmiana nastąpiła na przełomie lat 2007 i 2008, po przeniesieniu siedziby do Szczecinka. Nowi ludzie wnieśli do Związku energię, która była potrzebna i okazała się skuteczna.

Na spotkaniu w dniu 19 kwietnia 2011 roku w Urzędzie Wojewódzkim. Wojewoda Ewa Mes, Roman Kozubek Przewodniczący Związku Celowego Powiatów Województwa Zachodniopomorskiego; Robert Cieszyński, Kujawsko-Pomorski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego.

Doświadczenia Zachodniopomorskiego Związku Powiatów były analizowane i oceniane pod kątem zastosowania podobnych działań na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. Praktyczny krok został podjęty podczas Kolegium Starostów województwa kujawsko-pomorskiego, jakie odbyło się, w dniu 19 kwietnia 2011 roku, z udziałem Wojewody Ewy Mes; jego gościem był Roman Kozubek Przewodniczący Związku Celowego Powiatów Województwa Zachodniopomorskiego. Obradowano nad powołaniem związku celowego powiatów, a przesłanką do tego działania podniesioną przez Roberta Cieszyńskiego była potrzeba pełnej aktualizacji ewidencji gruntów i budynków we wszystkich powiatach ziemskich województwa. Starostowie uczestniczący w spotkaniu powołali grupę roboczą, w składzie: Mirosław Graczyk Starosta Toruński, Zbigniew Jaszczuk Starosta Żniński, Wojciech Porzych Starosta Bydgoski, z zadaniem opracowania projektu statutu Związku Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Podczas Konwentu Starostów w dniu 31 stycznia 2012 roku Zbigniew Jaszczuk poinformował o opracowaniu i uzgodnieniu w ministerstwie cyfryzacji projektu statutu Związku, a Marszałek Województwa Piotr Całbecki zadeklarował wolę współpracy ze Związkiem i zapewnił o szerokim wsparciu finansowym zamierzenia. Zaistniały zatem warunki, aby rady powiatów ziemskich województwa podjęły uchwały o przystąpieniu do powstającej organizacji.

Związek Powiatów został powołany po to, aby wszystkie powiaty województwa w sposób jednolity prowadziły sprawy geodezji i kartografii, a członkostwo w Związku wszystkich powiatów zapewni pełną skuteczność przedsięwzięcia. W statucie wskazano, że celem Związku jest wykonanie takich zadań jak: tworzenie numerycznej mapy ewidencyjnej oraz pozyskiwanie danych ewidencyjnych o budynkach i lokalach; przekształcenie istniejącej mapy zasadniczej do numerycznej obiektowej mapy zasadniczej;

założenie geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (Gesut); informatyzacja zbiorów państwowego zasobu geodezyjnego oraz udostępnienie danych poprzez portal internetowy. Działalność Związku jest regulowana przepisami ustawy o samorządzie powiatowym z dnia 5 czerwca 1998 roku i ustawy o finansach publicznych z dnia 27 sierpnia 2009 roku, a także ustaleniami przyjętymi w statucie Związku, ogłoszonym w obwieszczeniu Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z dnia 16 maja 2012 roku.

Powyżej spotkanie w dniu 21 czerwca 2012 roku: Zbigniew Jaszczuk, Ewa Mes; Jarosław Kaszewski geodeta powiatowy w starostwie nakielskim, Dorota Gromowska Starosta Tucholski, Zbigniew Jaszczuk Starosta Żniński, Jacek Żbikowski geodeta powiatowy w starostwie aleksandrowskim, Barbara Studzińska Wicestarosta Świecki, Krzysztof Maćkiewicz Starosta Wąbrzeski, Zdzisław Gamański Wicestarosta Chełmiński, Zbigniew Lewandowski Wicestarosta Włocławski. Poniżej: podpisanie listu intencyjnego, w dniu 20 listopada 2012 roku, przez Zbigniewa Ostrowskiego Wicewojewodę Kujawsko-Pomorskiego, Kazimierza Bujakowskiego Głównego Geodetę Kraju, Zbigniewa Jaszczuka Starostę Żnińskiego Przewodniczącego Zarządu Związku Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Podczas Pierwszego Zgromadzenia Związku Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w dniu 21 czerwca 2012 roku, w Chomiąży Szlacheckiej powołano władze Związku. Przewodniczącym Zarządu został wybrany Zbigniew Jaszczuk Starosta Żniński; Wiceprzewodniczącą Zarządu – Dorota Gromowska Starosta Tucholski; Członkami Zarządu – Jarosław Kaszewski geodeta powiatowy w starostwie nakielskim, Krzysztof Maćkiewicz Starosta Wąbrzeski, Jacek Żbikowski geodeta powiatowy w starostwie aleksandrowskim. Do Komisji Rewizyjnej zostali wybrani: Zdzisław Gamański Wicestarosta Chełmiński, Zbigniew Lewandowski Wicestarosta

Włocławski, Barbara Studzińska Wicestarosta Świecki.

Projekt przedsięwzięcia, przyjęty w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego był realizowany pod nazwą „*Uzupełnienie ewidencji gruntów i budynków, dystrybucja zbioru danych o działkach, budynkach, i lokalach na terenie województwa kujawsko-pomorskiego jako elementy infrastruktury przestrzennej*”, na który Zarząd Województwa ogłosił konkurs w dniu 30 stycznia 2013 roku. Zarząd Związku wniosek złożył 29 kwietnia, zaś umowę na realizację projektu o wartości 27.3 mln złotych, z dofinansowaniem w wysokości 75%, podpisał 12 grudnia 2013 roku. Projektem zostało objętych 97 gmin (1806 obrębów ewidencyjnych) spośród 144 w województwie. Procedury przetargowe przeprowadzone w dziewiętnastu powiatach skutkowały podpisaniem umów na wykonanie zadania w terminie do 27 lutego 2015 roku. W wyniku przeprowadzonych przetargów wartość umowna prac sięgnęła 19.8 mln złotych i była niższa o 7.6 mln złotych od kwoty przewidzianej na wykonanie projektu. Należy tu powiedzieć, że ofert na wykonanie prac przewidzianych w projekcie nie składali miejscowi geodeci, wobec czego umowy na ich realizację powiaty zawierały z firmami spoza województwa kujawsko-pomorskiego.

Zgromadzenie Związku Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego, z gośćmi honorowymi w osobach Ewy Mes Wojewody Kujawsko-Pomorskiego i Kazimierza Bujakowskiego Głównego Geodety Kraju, a odbywające się w dniu 25 czerwca 2015 roku w ośrodku wypoczynkowym „*Gród Piasta*” w Chomiąży Szlacheckiej, dokonało oceny wykonania zadania, jakim była modernizacja ewidencji gruntów i budynków na obszarze województwa. Przewodniczący Zarządu Związku Zbigniew Jaszczuk stwierdził: „*Prace we wszystkich powiatach zakończono, a należności za ich wykonanie wypłacono wykonawcom*”! Związek powiatów okazał się bardzo skuteczną strukturą organizacyjną do podejmowania wielkich zadań obejmujących całe województwo. Kazimierz Bujakowski dziękując za zaproszenie i możliwość spotkania się z członkami Związku Powiatów powiedział: „*Gratuluję Zarządowi Związku osiągnięcia konkretnych rezultatów, które nie budzą żadnych wątpliwości. Przed trzema laty podczas spotkania ze Zbigniewem Jaszczukiem rysowaliśmy dalekosiężne plany. Przykład wasz jest podpatrywany życzliwie. To co osiągnęliście stanowi etap, element całości, która powinna być dostrzegana, aby osiągnąć jeszcze większy efekt końcowy*”.

Wolę kontynuowania prac podnoszących stan dostępności usług geodezyjnych w województwie Związek wyraził w uchwale podjętej w dniu 21 grudnia 2015 roku: „*Związek Powiatów skupia wszystkie powiaty województwa kujawsko-pomorskiego i zamierza wspólnie, w jednolity sposób, konsultowany z Głównym Geodetą Kraju, prowadzić sprawy związane z geodezją i kartografią; ... chce również wspólnie występować o środki finansowe na ten cel, na szczeblu wojewódzkim, jak i centralnym*”. Uchwała jest obecnie wykonywana, a prace będące przedmiotem umowy rozpoczęte w połowie 2018 roku potrwać do czerwca 2021 roku. Przedmiotem umowy jest dygitalizacja dokumentów zgromadzonych w zasobie geodezyjnym i kartograficznym prowadzonym przez starostwa, a także utworzenie baz danych przestrzennych i baz danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu (Gesut) pozwalających na tworzenie mapy. Projekt jest realizowany w partnerstwie, którego liderem jest Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Budżet części dotyczącej geodezji w dziewiętnastu powiatach ziemskich wynosi 71.3 miliona złotych.

Forum biznesowe geodetów Pomorza i Kujaw

Powołanie Związku Powiatów i jego działania w kierunku unowocześnienia geodezji w województwie, polegające na wykonaniu prac przez jednostki o znacznym potencjale były powodem szukania możliwości udziału w nich miejscowych firm o małym potencjale produkcyjnym.

Za możliwą do przyjęcia formę przyjęto tworzenie konsorcjum do realizacji określonych zadań. W tym celu Prezydium SGP w Bydgoszczy zaprosiło na spotkanie geodetów uprawnionych, aby wspólnie rozważyć możliwość utworzenia z istniejących firm grupy o większym potencjale wykonawczym, takiej która może podjąć się realizacji dużego zadania geodezyjnego.

Spotkanie w dniu 13 grudnia 2013 roku i dyskusja na nim, w gronie dość licznie zebranych geodetów prowadzących działalność na własny rachunek, choć wielowątkowa, nie doprowadziła do istotnych ustaleń. Mimo to Prezydium podjęło ponownie, w marcu 2016 roku, próbę zachęcenia miejscowych geodetów do wspólnego działania, gdy już zakończono, z dobrym rezultatem, prace nad aktualizacją danych ewidencji gruntów i budynków. Zainteresowanych było jedynie szesnastu wykonawców. W dniu

14 kwietnia 2018 roku, podczas seminarium na temat stosowania w praktyce przepisów prawa geodezyjnego, wystąpienie Zbigniewa Jaszczuka stanowiło zachętę do podjęcia się przez miejscowych geodetów trudu powołania zespołów, które mogą ubiegać się o uzyskanie zlecenia na prace związane z cyfryzacją danych geodezyjnych i tworzeniem baz danych przestrzennych. Kolejne próby skłonienia geodetów regionu do wspólnego działania nie doprowadziły do pożądanego skutku.

Uczestnicy Forum w marcu 2016, od prawej Sławomir Wnuk, Wojciech Grzesiak, Dawid Szczukowski, Grzegorz Kaja, Jerzy Kawczyński, Romuald Kosieniak

Uczniowie technikum geodezyjnego w zmaganiach olimpijskich

Uczniowie Zespołu Szkół Budowlanych w Bydgoszczy po raz pierwszy uczestniczyli w Olimpiadzie Wiedzy Geodezyjnej i Kartograficznej w roku 2010. Drużyna złożona z uczniów klas trzecich – Kamila Ziółkowskiego, Natalii Andrzejczak, Piotra Zagodzana w konkursie drużynowym zajęła drugie miejsce. Indywidualnie Kamil Ziółkowski był czwarty. W następnym roku ten zespół zajął trzecie miejsce w konkursie drużynowym, zaś Kamil Ziółkowski był drugi.

Na spotkaniu, w dniu 28 kwietnia 2014 roku olimpijczyków z Prezydium SGP: Agnieszka Roseker, Adam Chrostowski, Bartosz Pempuś, Bolesław Krystowczyk, Mariusz Urbański, Beata Startek, Anna Świercz-Prusiecka, w tle rodzice Mariusza Urbańskiego.

W roku 2014 zespół bydgoskiej szkoły zajął pierwsze miejsce. W konkursie indywidualnym Mariusz Urbański był pierwszy, Bartosz Pempuś – drugi, Adam Chrostowski - siódmy.

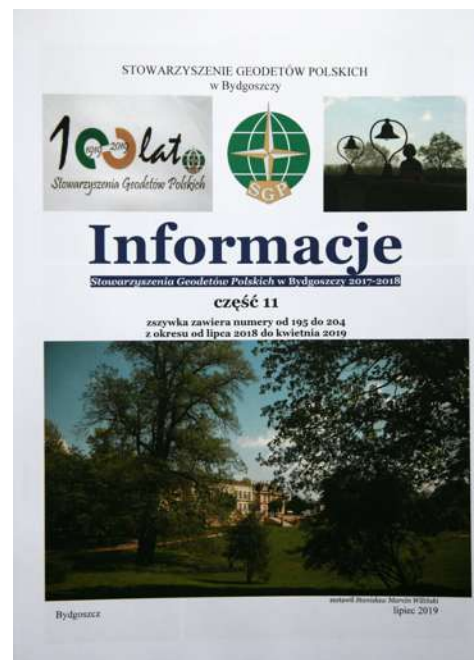
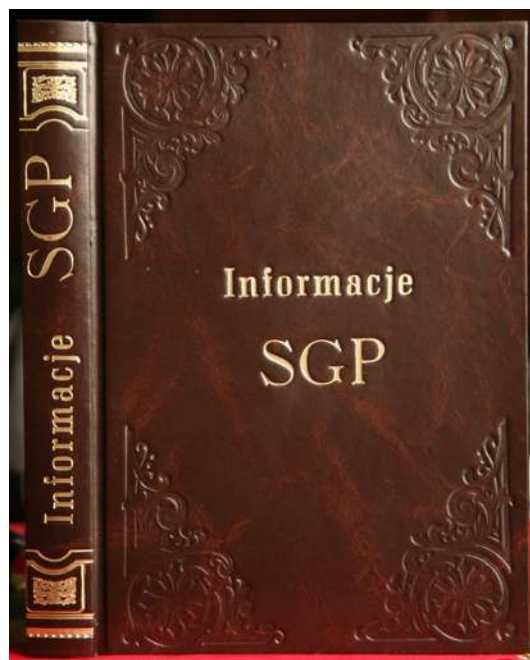
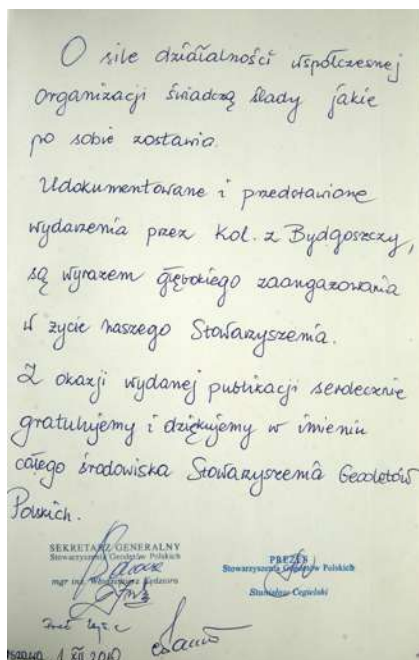
Olimpiadę XXXVII i konkurs finałowy organizowała, w dniach 9 i 10 kwietnia 2015 roku, Bydgoszcz.

Udział w niej wzięli uczniowie 28 szkół, ale uczniowie szkoły bydgoskiej nie odnieśli sukcesu.

Udział reprezentacji ZSB w Bydgoszczy w roku 2016 owocował sukcesem w konkurencji zespołowej. Drużyna zajęła drugie miejsce, a w konkursie indywidualnym Kornel Urban był drugi, zaś Izabela Szerwińska czwarta. W roku 2018, w Lublinie był sukces, bowiem w konkursie finałowym zwyciężyła Małgorzata Sikorska, piątą lokatę uzyskała Patrycja Lasota, a drużyna bydgoskiej Szkoły (uzupełniona przez Julię Zielińską) zajęła piąte miejsce.

Biuletyn informacyjny SGP w Bydgoszczy

Regionalny zjazd geodetów Pomorza i Kujaw, jaki odbył się w dniach 25-26 maja 2002 roku w Nowym Jasińcu i potrzeba przekazania informacji o jego przebiegu członkom środowiska geodezyjnego regionu, w sposób rozstrzygający wpłynęła na decyzję o powołaniu biuletynu. Jego redagowania podjął się Stanisław Marcin Wiliński. Biuletyn miał także zaspokajać potrzebę poszerzania kręgu osób, do których Zarząd chciał docierać z informacjami o podejmowanych przez siebie decyzjach i działaniach.

Członkowie Prezydium ZG SGP wpisali powyższą dedykację do czwartego tomu zbioru „Informacji”; po prawej: jedenasty zbiór „Informacji” od numeru 195 do 204 .

Pierwszy numer „Informacji”, który ukazał się w sierpniu 2002 roku zawierał, poza relacją ze zjazdu w Kręglu, dane o składzie władz oddziału, wybranych na kadencję 2001-2004 i zakres tematyczny dyskusji na comiesięczne spotkania środowiskowe do końca roku. Właściwą formą upowszechniania biuletynu w tamtym czasie był wydruk. Przez wiele lat redakcja biuletynu uzyskiwała istotną pomoc ze strony Jana Lipińskiego Prezes OPGK w Bydgoszczy. Jego życzliwej przychylności zawdzięczać można, że biuletyn SGP docierał regularnie do wszystkich komórek organizacyjnych bydgoskich firm geodezyjnych. Po latach trud drukowania pisma wziął na siebie Prezes Henryk Siuda. Kiedy dostęp do internetu stawał się łatwiejszy i powszechniejszy, to wysiłek związany z elektronicznym przekazem biuletynu (bogatszego o serwis fotograficzny) wziął na siebie także Henryk Siuda. Z pewną satysfakcją przekazujemy, przy rozmaitych okazjach, poszczególne zeszyty „Informacji” geodetom „z Polski”.

Na treść poszczególnych zeszytów „Informacji” składają się wydarzenia mające miejsce w bydgoskim oddziale Stowarzyszenia Geodetów Polskich oraz działania Bydgoskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT. Wiele miejsca w biuletynie poświęcono wydarzeniom pozostającym w gestii Zarząd Główny naszego Stowarzyszenia, w głównej mierze to zebrania odbywane co kwartał przez to gremium oraz Zjazdy SGP w latach 2007 (Łódź), 2010 (Kraków), 2013 (Lidzbark Warmiński) i 2017 (Olsztyn). Trzeci Kongres Katastralny, z udziałem Prezydenta Międzynarodowej Federacji Geodetów Teo Chee Hai, jest szeroko relacjonowany na łamach „Informacji”, podobnie jak, poczynając od 2009 roku, coroczne Czesko-Polsko-Słowackie Międzynarodowe Dni Geodezji.

Konferencje, seminaria i sympozja organizowane przez poszczególne oddziały SGP stanowią treść wielu relacji zamieszczanych w biuletynie. Relacjonowaliśmy: cykl konferencji „Podlaskie Forum GIS” toczących się za sprawą geodetów Białegostoku; Kaliską Konferencję Katastralną organizowaną za sprawą kaliskiego oddziału SGP; cykl Legnickich Seminariów na temat sytuowaniu projektowanych przewodów uzbrojenia terenu, prowadzony przez oddział Stowarzyszenia w Legnicy; konferencję „Terra Pisdiensis” w Pyzdrach i seminarium „Rozwój obszarów wiejskich” w Muzeum Narodowym Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie prowadzone przez poznański oddział SGP.

We wrześniu 2019 roku ukazał się 209 numer pisma.

Przewodniczący i Prezesi oddziału SGP w Bydgoszczy w latach 1945-2019

Samodzielną działalność stowarzyszeniową bydgoscy geodeci podjęli w 1945 roku, zaraz po wojnie; początkowo w związku Mierniczych Przysięgłych Rzeczypospolitej Polskiej, organizacji, która w 1953 roku otrzymała nazwę Stowarzyszenie Geodetów Polskich. W początkowym okresie Prezydium skupia swoje wysiłki na działaniach związanych z uzyskiwaniem i podnoszeniem kwalifikacji zawodowych, czego wyrazem było powołanie technikum geodezyjnego w Bydgoszczy. Istotnym skutkiem aktywności Zarządu Oddziału był ciągły wzrost liczby członków organizacji, z 39 w 1946 roku do 637 w 1978 roku. Kolejne lata stawiały przed członkami Prezydium zadania wynikające z aktualnych problemów społecznych, gospodarczych i zawodowych. Do ważniejszych z nich należy zaliczyć działania mające na uwadze integrowanie członków stowarzyszenia i geodetów niezrzeszonych oraz tworzenie warunków do aktualizowania i podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Propozycje działań w Oddziale są prezentowane, omawiane i przyjmowane do realizacji w trakcie zebrań otwartych, jakie Prezydium odbywa w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca.

Przez 74 lata działalności Stowarzyszenia Geodetów Polskich w Bydgoszczy jego pracami kierowało czternaście osób. Podajemy o nich nieco informacji.

Mgr inż. Bronisław Szalewicz współzałożyciel Oddziału w Bydgoszczy Związku Mierniczych Polskich, obowiązki Przewodniczącego pełnił w latach 1945-1946. W latach 1945-1950 kierował Wojewódzkim Urzędem Ziemią w Bydgoszczy.

Inż. Antoni Mikosza mierniczy przysięgły, w latach 1947-1949 pełnił obowiązki Przewodniczącego Związku Mierniczych Polskich w Bydgoszczy. Członek Prezydium V Zjazdu Związku Mierniczych RP w 1950 roku; członek Prezydium IX Zjazdu Delegatów SGP w 1955 roku. W latach 1936-1938 Prezes Oddziału w Kielcach Stowarzyszenia Mierniczych Przysięgłych.

Mgr inż. Modest Kamiński współzałożyciel Pomorskiego Oddziału Związku Mierniczych RP, a także współtwórca szkoły mierniczej w Bydgoszczy, nauczyciel i autor podręcznika do nauki geodezji w technikum. Przewodniczący Oddziału w Bydgoszczy Związku Mierniczych RP i zastępca członka Głównego Sądu Koleżeńskiego Związku w 1949 roku. W 1956 r. odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Inż. Józef Kowalski funkcję Przewodniczącego Oddziału w Bydgoszczy Związku Mierniczych RP pełnił w roku 1950.

Kazimierz Kozakiewicz kierownik Miejskiej Pracowni Geodezyjnej w Bydgoszczy. Przewodniczący Oddziału w Bydgoszczy Związku Mierniczych RP w latach 1951-1953 oraz Stowarzyszenia Geodetów Polskich w latach 1962-1967; Wiceprzewodniczący Prezydium XIX Zjazdu Delegatów SGP w 1965 roku. Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Inż. Zygmunt Tešiorowski obowiązki przewodniczącego oddziału SGP w Bydgoszczy pełnił w 1954 r.

Mgr inż. Borys Pilinkiewicz mierniczy przysięgły, współzałożyciel i nauczyciel Liceum Mierniczego i Technikum Geodezyjnego w Bydgoszczy, pracownik Urzędu Wojewódzkiego, a także Bydgoskiego Okręgowego Przedsiębiorstwa Mierniczego. Funkcję Przewodniczącego Oddziału w Bydgoszczy Stowarzyszenia Geodetów Polskich pełnił w roku 1955r. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, także innymi odznaczeniami państwowymi, resortowymi i stowarzyszeniowymi.

Inż. Aleksander Sobczak pracownik i dyrektor Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Geodezyjnego Gospodarki Komunalnej. Obowiązki Przewodniczącego Oddziału w Bydgoszczy Stowarzyszenia Geodetów Polskich pełnił w latach 1956-1961. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi.

Inż. Józef Pawłowski główny technolog Wojewódzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Bydgoszczy latach 1968 do 1974. Delegat na XIII Kongres FIG w 1971 roku; inicjator założonej w 1975 roku Kroniki Stowarzyszenia Geodetów Polskich w Bydgoszczy. Obowiązki Przewodniczącego Oddziału pełnił w latach 1968-1976. Odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz odznaczeniami państwowymi, resortowymi i stowarzyszeniowymi.

Mgr inż. Hieronim Czarnowski główny inżynier Wojewódzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Bydgoszczy. Biegły sądowy w czasie od 1975 do 2012 roku. W latach 1986-1999 naczelnik i wójt gminy Białe Błota. W 1978 roku zainicjował tenisowe mistrzostwa Polski geodetów, rozgrywane na kortach w Inowrocławiu przez dziesięć lat. Funkcję Przewodniczącego Oddziału pełnił w latach 1976-1989. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1986) oraz innymi odznaczeniami państwowymi, resortowymi i stowarzyszeniowymi, w tym Diamentową Honorową Odznaką SGP.

Mgr inż. Stanisław Marcin Wiliński pracował w Państwowym Przedsiębiorstwie Geodezyjnym w Warszawie w latach 1962-1972, a następnie do roku 1999 w Okręgowym Przedsiębiorstwie Geodezyjno-Kartograficznym w Bydgoszczy. W latach 1974-1978 zakładał podstawową osnowę geodezyjną Iraku. Pełniąc obowiązki Przewodniczącego Oddziału, w latach 1989-1995, zainicjował comiesięczne otwarte spotkania członków Prezydium z geodetami regionu. Spotkania są kontynuowane. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz innymi odznaczeniami państwowymi, resortowymi i stowarzyszeniowymi, w tym medalem SGP „W uznaniu zasług” i medalem „Za zasługi dla NOT w Bydgoszczy”. Członek Honorowy SGP, Członek Honorowy Bydgoskiej Rady Federacji SNT NOT.

Mgr inż. Bronisław Węglarz główny technolog Wojewódzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Bydgoszczy. Organizował kształcenie geodetów; w latach 1994-1998 prowadził policealne studium geodezyjne przy WBGITR. Organizator szkoleń i kursów poprzedzających egzaminy na uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii; członek Komisji Kwalifikacyjnej do spraw uprawnień zawodowych. Współorganizator tenisowych mistrzostw Polski geodetów w Inowrocławiu. Zainicjował, w 2002 roku, doroczne regionalne zjazdy geodetów Pomorza i Kujaw. Funkcję Prezesa Oddziału pełnił w latach 1995-2004. Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi, a także odznaczeniami resortowymi oraz stowarzyszeniowymi, w tym Diamentową Honorową Odznaką SGP.

Inż. Henryk Siuda kierownik zakładu w Bydgoszczy Okręgowego Przedsiębiorstwa Geodezyjno-Kartograficznego, a od 2002 roku Dyrektor Wydziału Geodezji i Kartografii w starostwie bydgoskim. Funkcję Prezesa Oddziału pełnił w latach 2005-2013. Odznaczony Srebrnym Krzyżem Zasługi oraz odznaczeniami resortowymi i stowarzyszeniowymi, w tym Diamentową Honorową Odznaką SGP.

Dr inż. Bolesław Antoni Krystowczyk kierownik zakładu pomiarów specjalnych w Okręgowym Przedsiębiorstwie Geodezyjno-Kartograficznym w Bydgoszczy. W 1991 roku założył firmę *GEOSERVEX*” i kierował nią do 1917 roku. Żeglarz. Obowiązki Prezesa Oddziału pełni od 2013 roku. Odznaczony Złotym Krzyżem Zasługi oraz innymi odznaczeniami państwowymi, resortowymi i stowarzyszeniowymi, w tym Diamentową Honorową Odznaką SGP.

Wybitni geodeci regionu i ich osiągnięcia

Zbigniew Jaszczuk

Geodeta i samorządowiec. Wspólnicjator powołania Związku Powiatów Województwa Kujawsko-Pomorskiego, pierwszy Przewodniczący Zarządu tej organizacji.

Urodził się 17 września 1956 roku w Gałkach na Mazowszu; ukończył Technikum Geodezyjne w Żelechowie i studia na Wydziale Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej. Odbył także studia podyplomowe na kierunku administracja i zarządzanie. Posiada uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii, w zakresie 1 i 2. Od 1981 roku pracował w Żninie, w Oddziale Rejonowym Wojewódzkiego Biura Geodezji i Terenów Rolnych w Bydgoszczy. W latach 1984-85 był Kierownikiem Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Miasta i Gminy w Żninie, a w latach 1985-90 Zastępcą Naczelnika, następnie Naczelnikiem Miasta i Gminy Żnin. W latach 1990-95, prowadząc działalność gospodarczą w Janowcu Wielkopolskim, świadczył usługi geodezyjne i kartograficzne. W latach 1995-1998 był Kierownikiem Urzędu

Rejonowego w Żninie. Od 2000 roku pełni, nieprzerwanie czwartą kadencję funkcji Starosty Żnińskiego. W 2004 roku zainicjował skuteczne przekształcenie Szpitala Powiatowego w Pałuckie Centrum Zdrowia sp. z o.o., co pozytywnie oddziałuje na lecnictwo szpitalne w powiecie żnińskim. W czasie wieloletniej pracy na stanowisku Starosty Żnińskiego doprowadził do remontu i modernizacji wiele kilometrów dróg, budowy czterech mostów, termomodernizacji budynków szpitala i trzech szkół ponadgimnazjalnych oraz dwóch domów pomocy społecznej. Jego staraniem w znacznym stopniu podniesiono poziom wyposażenia szkół ponadgimnazjalnych. Zbigniew Jaszczuk pełni funkcję Wiceprezesa Zarządu Oddziału Powiatowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych RP w Żninie oraz funkcję Prezesa Zarządu Powiatowego Ligi Obrony Kraju w Żninie. W przeszłości pełnił wiele funkcji w organizacjach społecznych i zawodowych.

Odnaczony Złotym Krzyżem Zasługi oraz innymi odznaczeniami państwowymi i resortowymi, w tym Złotym Medalem „Za zasługi dla obronności kraju”; także stowarzyszeniowymi, w tym medalem SGP „Amigo Societas”. W roku 2018 otrzymał tytuł Starosty 20-lecia, a w 2019 roku odznaczenie „Bene Meritus Powiatom”.

Bolesław Antoni Krstowczyk

Geodeta mający wybitne osiągnięcia na styku różnych dziedzin techniki, a w szczególności geodezji, metrologii i mechaniki. Twórca nowych idei w dziedzinie regulacji geometrii wielkich maszyn w ruchu, rozpowszechnionych w wielu krajach, poprzez publikacje a także sprzedaż technologii, urządzeń pomiarowych i oprogramowania do Indii (2002 rok), Rosji (2012 rok) i Chin (2017 rok).

Urodził się 28 stycznia 1949 roku w Bydgoszczy. Ukończył Technikum Geodezyjne w Bydgoszczy (1968) i Wydział Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej (1973). Stopień naukowy doktora nauk technicznych uzyskał 18 kwietnia 1982 roku, na podstawie rozprawy „Badania geodezyjne służące do ograniczenia wpływu deformacji na poprawność pracy pieców obrotowych”. I stopień specjalizacji inżyniera w zakresie geodezji inżyniersko-gospodarczej został mu nadany przez Ministerstwo Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej 27 grudnia 1985 roku. Uprawnienia zawodowe GUGiK uzyskał 1 grudnia 1985 roku, a uprawnienia dozoru o specjalności mierniczej Okręgowego Urzędu Górniczego w Poznaniu, w roku 2000.

W roku 1980 uzyskał patent Urzędu Patentowego na wynalazek „Sposób wyznaczania odkształceń osi pieca obrotowego i rolek nośnych oraz urządzenie pomiarowe do wyznaczania odkształceń osi pieca obrotowego i rolek nośnych”. Praktyczne walory wynalazku i technika jego stosowania szybko skutkowały szerokim wykorzystaniem w wielu cementowniach krajowych i zagranicznych. Opracowanie i ulepszanie techniki rozwiązywania problemów pomiarowych i sposobu rektyfikacji osi pieców przynosiły autorowi uznanie i nagrody. Najważniejsze to: Nagroda Prezesa GUGiK „za wybitne osiągnięcia naukowe i techniczne w dziedzinie geodezji i kartografii” w roku 1976 oraz w roku 1979;

Nagroda II stopnia Ministra Infrastruktury „za wybitne osiągnięcia twórcze w dziedzinie geodezji i kartografii” w roku 2002; Wyróżnienie I Stopnia za osiągnięcia w dziedzinie techniki w 2011 roku przyznane przez Bydgoską Radę Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT. Przedmiotem nagrody było opracowanie pod tytułem „Sposób monitorowania deformacji wielkich maszyn za pomocą skaningu laserowego”.

Jest autorem artykułów naukowo-technicznych publikowanych w krajowej i zagranicznej prasie fachowej, między innymi w *Zement-Kalk-Gips* (Niemcy), *Rock Products* (USA) na temat nowej metody osiowania maszyn obrotowych podczas ich ruchu. Pod określeniem „Hot Kiln Alignment” metoda ta weszła na stałe do światowego słownictwa technicznego.

Założył, w roku 1991 Przedsiębiorstwo Geodezyjnych Pomiarów Inżynierskich „Geoservex” i był jego dyrektorem do roku 2017. Rozpowszechnienie jego osiągnięć miało charakter komercyjny, polegający na sprzedaży technologii osiowania maszyn obrotowych, wyposażenia, oprogramowania oraz na szkoleniu inżynierów. Ofertą zainteresowały się takie jednostki jak: rada krajowa

materiałów budowlanych Indii, wraz ze szkoleniem prowadzonym w Polsce i w Indiach w roku 2002; Międzynarodowa Moskiewska Korporacja „Mosintrast” w 2012 rok, ze szkoleniem w Rosji i Ukrainie; chińska korporacja z Szanghaju w roku 2017, ze szkoleniem w Chinach. Aktywny członek i działacz Stowarzyszenia Geodetów Polskich od 1976 roku, pełniący od roku 2017 drugą kadencję obowiązki Prezesa Oddziału SGP w Bydgoszczy; także członka Zarządu Głównego. Podczas kadencji 2007-2011 był członkiem Sekcji Geodezji Inżynierskiej Polskiej Akademii Nauk; od 2007 roku jest członkiem Sekcji Geodezji Inżynierskiej Zarządu Głównego SGP. Jest członkiem Kolegium Kapitanów Jachtowych Polskiego Związku Żeglarskiego i Przewodniczącym Komisji Morskiej Kujawsko-Pomorskiego Okręgowego Związku Żeglarskiego.

Odnaczony Złotym Krzyżem Zasługi, wyróżniony wieloma odznaczeniami organizacyjnymi.

Żonaty, troje dzieci, hobby: żeglarstwo, narciarstwo zjazdowe, turystyka.

Stanisław Marcin Wiliński

Geodeta mający wybitne osiągnięcia w zakładaniu geodezyjnych osnów triangulacyjnych w kraju i w Iraku; także osnów realizacyjnych oraz szczegółowych poziomych i wysokościowych. Jako pierwszy w kraju prowadził pomiary liniowe, wykorzystywane w osnowie podstawowej i osnowach niższych klas. Podczas pracy w Iraku zaproponował zmiany w organizacji prowadzenia prac terenowych, przyjęte przez kierownictwo kontraktu, co skutkowało znacznym przyspieszeniem ich wykonywania. Za znaczne osiągnięcie uważa wykorzystanie zjawiska refrakcji do pomiaru długości boków, trudnych ze względu na ukształtowanie przestrzeni pomiarowej. To pozwalało na unikanie stawiania wysokiej zabudowy.

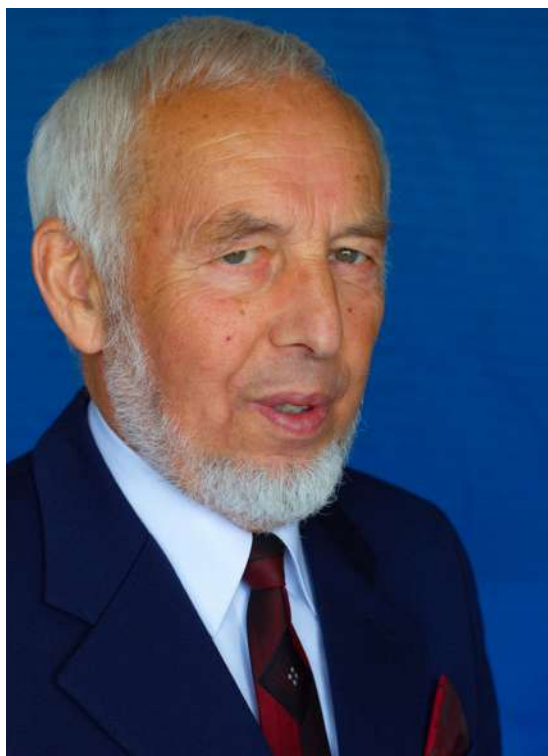
W latach pięćdziesiątych XX wieku zaprojektował i założył nowy typ osnowy realizacyjnej (z punktami utrwalonymi poza placem budowy) na potrzeby obsługi geodezyjnej budowy mostu autostradowego przez Wisłę w Czerniewicach oraz odcinka autostrady koło Torunia.

Urodził się 17 listopada 1934 roku w Biskupicach powiatu toruńskiego. Jest absolwentem Liceum Ogólnokształcącego w Chełmży (1952 rok), Wydziału Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej (1961 rok), a także studium podyplomowego Akademii Techniczno-Rolniczej w Olsztynie (początek lat pięćdziesiątych) w zakresie szczegółowych osnów geodezyjnych i szacowania nieruchomości.

Po odbyciu rocznego stażu asystenckiego w Katedrze Geodezji Wyższej u prof. Czesława Kameli, w 1962 roku podjął pracę zawodową w Państwowym Przedsiębiorstwie Geodezyjnym w Warszawie, gdzie przedmiotem jego pracy było zakładanie triangulacji państwowej w różnych miejscach kraju. W sezonie 1968 i 1969 wykonał pomiar dalmierzem elektrooptycznym *EOD-1* wykorzystującym światło białe lampy żarowej długości boków triangulacyjnych w ciągu „trójkąta satelitarnego Berlin-Leningrad-Sofia”, a także pomiar kontrolny boków bazowych na punktach Laplace’a, w północno-wschodnim obszarze Polski. Od 1972 roku pracował w Bydgoszczy, w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie

Geodezyjnym Gospodarki Komunalnej, gdzie prowadził obsługę geodezyjną budowy fabryki lin i drutu we Włocławku oraz opracował sieć punktów triangulacyjnych stanowiącej podstawę do rozwinięcia osnowy realizacyjnej na potrzeby obsługi budowy osiedli mieszkaniowych na obszarze *Nowego Fordonu*. W powstałym w 1974 roku Okręgowym Przedsiębiorstwie Geodezyjno-Kartograficznym opracował program mapy zasadniczej dla wszystkich powiatów województwa Bydgoskiego, po czym w listopadzie tego roku rozpoczął pracę w Iraku, poczynając od założenia punktu głównego osnowy triangulacji podstawowej Iraku koło Karbali i sieci pilotażowej kontraktu. Krajowe doświadczenie zawodowe, choć pomocne, okazało się niewystarczające do sprawnej i skutecznej pracy w warunkach pustynnych, które trzeba było stopniowo poznawać i oswajać się z nimi, tak aby wysiłek nielicznej grupy fachowców był efektywny. Kolejne doświadczenia dawały większą skuteczność prac i pozwoliły na terminowe ich zakończenie. Potem była praca w dużej grupie, prowadzonej w sposób niewydajny, co skutkowało jego propozycją zmian organizacyjnych, przyjętych przez kierownictwo kontraktu. Nastąpił podział na dwie grupy, z których jedną kierował z bardzo dobrymi rezultatami do jesieni 1975 roku, a następnie powierzono mu kierowanie drugą grupą, z którą pracował do połowy 1984 roku. Za pracę w Iraku nadano mu Srebrny Krzyż Zasługi.

Po powrocie do kraju pracował w OPGK w Bydgoszczy, kierując pracownią dokumentacji technicznej, a

od 1988 roku prowadził prace w zakładzie w Toruniu. Główne prace wykonane tam przez niego to: pozioma i wysokościowa osnowa III klasy na obszarze miasta Torunia; zaprojektowanie i wykonanie realizacyjnej podstawowej osnowy poziomej projektowanej autostrady na odcinku Lubicz-Rozgarty nad Wisłą koło Grudziądza. Po 1999 roku, będąc na emeryturze, opracował projekty osnow III klasy miast: Grudziądz i Inowrocław.

Członkiem Stowarzyszenia Geodetów Polskich jest od 1 października 1959 roku, a aktywną działalność, rozpoczętą w 1989 roku, prowadzi nieprzerwanie do obecnej chwili. W Stowarzyszeniu pełnił szereg funkcji, w Zarządzie Oddziału (sekretarza, prezesa, redaktora biuletynu „*Informacje*”, delegata do Bydgoskiej Rady FSNT NOT) i w Zarządzie Głównym (członka zarządu z wyboru w latach 2010-2017, członka Głównego Sądu Koleżeńskiego, sekretarza Głównej Komisji Etyki Zawodowej SGP, członka kolegium redakcyjnego „*Przeglądu Geodezyjnego*”).

Odnaczonego Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotym Krzyżem Zasługi. Wyróżniony odznaczeniami resortu geodezji, obronności, medalem Prezydenta Miasta Bydgoszczy, medalem Starosty

Bydgoskiego, także medalem SGP „*W uznaniu zasług*”, medalem „*Za zasługi dla NOT w Bydgoszczy*” i medalem im. Feliksa Kucharzewskiego „*Za zasługi dla piśmiennictwa Technicznego*”.

Żonaty, troje dzieci. Lubi spacerować, fotografować przyrodę i ludzi.

Podsumowanie

Powstanie niniejszego rysu jest zasługą społecznej pracy pokoleń bydgoskich geodetów. Przedstawione działania wydać się mogą niekompletne, i tak w istocie jest, szczególnie w odniesieniu do wydarzeń wcześniejszych, na temat których nie dysponujemy dokumentami. Dawne wydarzenia powodowane przez Stowarzyszenie są przywoływane we wspomnieniach naszych seniorów, ale bywają one dość fragmentaryczne i niejednoznaczne jako źródło informacji. Dokumentem mającym walor źródłowy jest zainicjowana przez inż. Józefa Pawłowskiego i prowadzona przez kilkanaście lat, poczynając od roku 1975 „*Kronika Stowarzyszenia Geodetów Polskich Oddział w Bydgoszczy*”, a którą prowadzono przez kilkanaście lat.

Podsumowując wydarzenia jakie miały miejsce w bydgoskiej organizacji geodetów najpierw pragnę podziękować wszystkim osobom, które podejmowały wysiłek i dokładały przez lata starań, aby nasze

Stowarzyszenie spełniało oczekiwania swoich członków, jak również geodetów niezrzeszonych, a odczuwających potrzebę więzi i wspólnoty zawodowej. Dziękuję szczególnie tym osobom, które z różnych przyczyn nie mogły być przywołane w tym bardzo zwięzłym i subiektywnym opisie dziejów.

Dziękuję członkom Zarządu Bydgoskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT za postanowienie o przygotowaniu i wydaniu monografii wskazującej na żywotność bydgoskiego środowiska inżynierów wszystkich specjalności.

Skromna objętość udostępnionego Stowarzyszeniu miejsca w monografii była powodem skrótowego opisu wielu wydarzeń, jak też pominięcia niektórych aktywności członków naszej organizacji. Chciałoby się pokazać znacznie szerzej i bardziej szczegółowo wiele realizowanych przedsięwzięć. Mam wrażenie, graniczące z przekonaniem, że w opisie zdarzeń zbyt mało miejsca i uwagi znalazło się dla osób i firm, które materialnie i finansowo wielokrotnie wspierały działania naszej organizacji. Jest tak nie z powodu mojej niestaranności, czy zaniedbania, to rezultat ograniczonego miejsca w publikacji. Uważam, że nie mogę nie wspomnieć nieustannej życzliwości i wsparcia materialnego uzyskiwanego ze strony Zenona Mietkiewicza Prezesa firmy handlowej „*Gemat*”.

Mimo rozmaitych wątpliwości pozwalam sobie uznać, że uważny czytelnik i aktywny członek naszej organizacji może znaleźć w opracowaniu dość wierny obraz wydarzeń i przedsięwzięć proponowanych bydgoskiemu środowisku geodetów. Wszelkie niedomogi opracowania obciążają jedynie mnie.

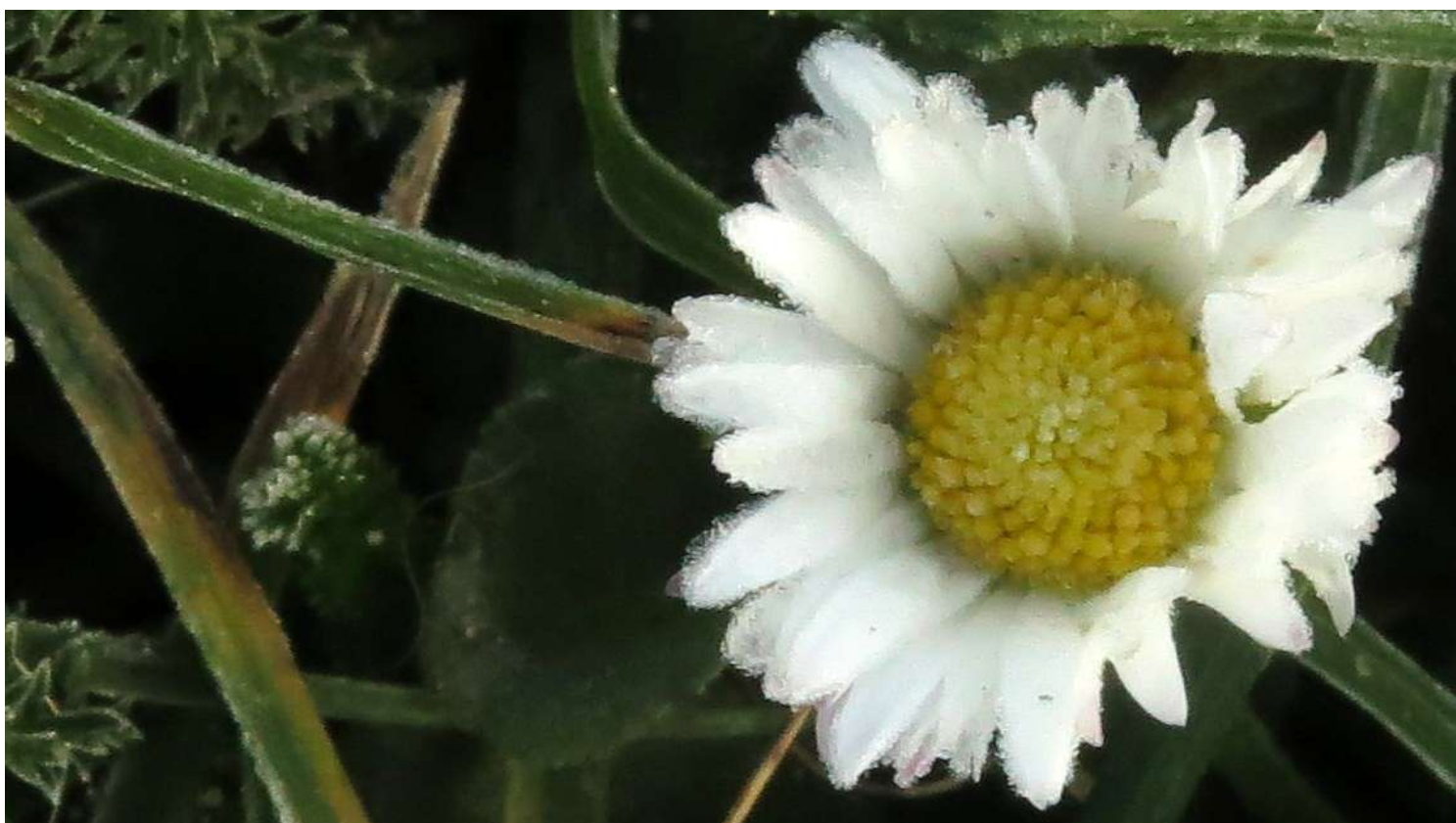
Literatura

Źródła, które mogłem wykorzystać w opracowaniu są bardzo skromne, to:

- Kronika Stowarzyszenia Geodetów Polskich w Bydgoszczy, założona w 1975 roku;
- „Jubileusz Geodezji i 70-lecie Stowarzyszenia Geodetów Polskich na Kujawach i Pomorzu” - praca zbiorowa;
- Biuletyn informacyjny Stowarzyszenia Geodetów Polskich w Bydgoszczy „*Informacje*”; poszczególne numery pisma z lat 2002-2019 wykorzystane w różnym stopniu;
- Dzieje Stowarzyszenia Geodetów Polskich, praca zbiorowa pod redakcją prof. Stanisława Pachuty, t. 2, rok 1994; oddział Bydgoszcz.

Fotografie

W opracowaniu zamieściłem zdjęcia własne, poza tymi z turnieju piłki nożnej i spływu kajakowego, które wykonał i udostępnił Henryk Siuda.

... rozmaiłości listopadowe 2019 roku ...

... w listopadzie 2019 roku ...

... listopadowe kwitnienia 2019 roku ...

